

REVITALIZACE ZELENĚ V OSTRAVĚ - PORUBĚ

Dodatek k projektové dokumentaci sadovnických úprav „Rekonstrukce zpevněných ploch na ulicích Alšově, Budovatelské, Čs. Exilu, M. Kopeckého, Urxově v Ostravě- Porubě.“

Sadové úpravy-návrh výsadeb – **ULICE URXOVA**

Technická zpráva

1. Popis stávající zeleně

Dodatek k PD řeší dosadby dřevin v širším kontextu daného území jako součást celku obytných bloků.

Zeleň na popisovaném území, především aleje a stromořadí byly založeny cíleně, navazující na novou výstavbu, s úmyslem vytvořit estetické prostředí pro bydlení. Charakteristické pro zeleň v této lokalitě jsou četné tvarované živé ploty lemující předzahrádky obytných domů. Zeleň na větších prostranstvích je rozvolněná a většinou pravidelně řešená. V předzahrádkách jsou zřetelné časté zásahy místních obyvatel nevhodnou výsadbou rostlin.

Pro ozelenění ulic byla zvolena standartní skladba dřevin, typická pro tehdejší dobu. Uliční stromořadí jsou složena vesměs z lípy srdčité, méně z javoru mléče, místy topolu. V předzahrádkách se často objevuje bříza bělokorá, smrky pichlavé a ztepilé a z keřového patra šeříky, hortensie, růže, pustoryl a trojpek. Předzahrádky jsou lemované živým plotem z ptačího zobu, tavolníku Vanhutova s vtroušením mnoha dalších druhů dřevin.

Určité části stromořadí, především v užších částech ulic, jsou dnes už ve stadiu, kdy svou mohutností zcela zamezují přístupu světla do obytných prostor přilehlých domů. Jinde jsou vzrostlé lípy v prostoru okraje chodníků, které svým kořenovým systémem nadzvedávají a zúžují. Nevhodný je v současné době i prosychající větrolam z topolů podél hřiště na ul. Budovatelské.

Vzhledem k tomu, že zeleň, která byla cíleně založená, v minulosti postrádala odbornou údržbu vznikly v současné době porosty přehuštěné, ztrácející na kvalitě. Živé ploty jsou vzhledem ke své druhové skladbě již přestárlé, nezapojené a prosychající. V mnohých případech, jak již bylo řečeno obyvatelé domů zasahovali neodbornými výsadbami do založené zeleně, což působí většinou negativně na celkový vzhled sadových úprav.

Listnaté a jehličnaté stromy jsou na řešeném území z převážné většiny zastoupeny lípami, javory, břízami, topoly, jeřáby, jírovci, habry, smrky, borovicemi, zeravy, ojediněle modřín. Keře vyskytující se v hojné míře v předzahrádkách jako solitery, skupiny nebo živé ploty, též jako podrosty a skupiny na volných plochách jsou zastoupeny svídou, tavolníkem, pustorylem, šeříkem, zlaticí, pámelníkem, skalníkem, trojpekem, zimolezem, ptačím zobem, vajgélií, čimišníkem, kdoulovcem, růží, meruzalkou, v menší míře jalovcem, cypřiškem, zeravem a tisem (viz. dendrologický půzkum řešeného území).

Největší zastoupení líp a javorů je ve stromořadí v ul. Budovatelská, Urxova, M. Kopeckého, Čs. Exilu. Převážně lípy ve stromořadí trpí zablážděním a svými kořeny devastují chodníky. Rada sloupovitých topolů podél hřiště na ul. Budovatelské plní původně funkci izolační a ochrannou je dnes už spíš nebezpečná, poněvadž jednotlivé stromy silně prosychají.

Předzahrádky s nejhustší vegetací se vyskytují na ul. M. Kopeckého. V ostatních ulicích jsou buď s ojedinělou výsadbou, nebo jen travnatá plocha ohraničená živým plotem.

Předprostor kulturního domu Poklad nepůsobí příliš reprezentativně, výsadba je zde chudá, bezkonceptní se zbytkovou keřovou výsadbou v bezprostřední blízkosti objektu.

Dodatek sadových úprav obsahuje dosadby respektující již vypracovanou PD (OSA-projekt), která řeší nové zpevněné plochy a s ní související bezprostřední výsadby.

Návrh nových dosadeb byl zpracován a přizpůsoben podmínkám lokality v souladu s českou normou ČSN 83 9021 Technologie vegetačních úprav v krajině – Rostliny a jejich výsadba.

2. Návrh ozelenění

Stromové a keřové patro

Po kácení a likvidaci dřevin, realizaci nových zpevněných ploch bude řešené území ozeleněno s ohledem na estetiku a funkčnost celého území a v mezích možností inž. sítí.

Na ul. Urxova na zelené ploše v sevření ulic Urxova a Gustava Klimenta budou dosazeny *Pinus ponderosa* (175-200), *Fagus sylvatica* *Atropunicea* (18-20) a keř *Hamamelis japonica* (150-175). U vedlejšího objektu elektráren bude doplněn *Acer ginnala* (150-175) a skupina *Taxus baccata* (80-100). Do přilehlého dvora budou vysázeny *Pseudotsuga menziesii* (175-200). Stávající výsadba v předzahradkách je doplněna vzrůstnou azalkou. Zbývající navrhovaná výsadba je omezena pouze na doplnění a založení nových živých plotů z druhů *Symphoricarpos albus* (60-80) a *Physocarpus opulifolius* (80-100), *Ribes alpinum* (60-80) a *Spiraea vanhouttei* (60-80).

Z řady navržených sloupovitých habrů (PD OSA) s podsadbou *Hedera helix* doporučujeme pět kusů habrů vyměnit za čtyři kusy *Acer platanoides* (18-20) a ty doplnit do řady stávajících javorů na ul. Urxova, podél hřiště, na místo po vykácených topolech. Výsadba zbývajících habrů se omezí pouze podél oplocení hřiště na ul. Budovatelská.

Kompletně je třeba brát zřetel na to, že tam kde bude vybudováno nové parkovací stání kolmo k chodníku, který je široký 150cm, aby živé ploty byly vysázeny ke vzdálenějšímu okraji vytýčeného záhonu v osazovacím plánu (cca 80cm). Pás záhonu navazující na chodník bude osázen nízkou podsadbou.

K listnatým stromům navrženým v základní projektové dokumentaci (OSA projekt) je nutno dodat, že velikost při výsadbě bude totožná s velikostí stromů v dodatku k projektu tj. s balem, rovným, průběžným kmenem, s výškou nasazení koruny 250cm, obvod kmene 18-20cm, se zapěstovanou korunou.

Travnatá plocha

Travnaté plochy řeší původní PD, kterou zpracovala OSA projekt.

3. Technologie výsadeb

Listnaté a jehličnaté stromy budou vysazovány s balem do předem vyhloubených jam o velikosti do 1m³. Výměna půdy bude 100%, a to za pěstební substrát. Stromy je nutno upevnit třemi impregnovanými kůly o délce 2-3m. Kmeny listnatých stromů budou bandážovány jutou proti nadměrnému výparu a poškození. Ke každému stromu bude zavedena závlahová sonda s víčkem (3m). Stromy umístěné v travnaté ploše budou opatřeny chráničkami kmene (20cm) proti poškození při sekání trávníku (součást výsadby dřevin). Zálivka 100 l/strom. Přihnojení *Silvamixem* 0,5kg/strom.

Soliterní listnaté keře budou vysazovány s balem do předem vyhloubených jam o velikosti do 0,125m³-0,4 m³. Výměna půdy bude 100%, a to za pěstební substrát. Ke každému keři bude zavedena závlahová sonda s víčkem (3m). Zálivka 30-60 l/keř. Přihnojení Silvamixem 0,3kg/keř. Soliterní keře s velikostí nad 150cm budou ukotveny kůlem.

Keře v ploše a živé ploty budou vysazovány s balem do předem vyhloubených jamek o velikosti do 0,05m³. Výměna půdy bude provedena celoplošně v záhonech ve vrstvě 15cm. a to za pěstební substrát obohacený o živiny. Záhony budou kryty 100mm vrstvou kvalitního mulče. Zálivka 20 l/m². Přihnojení Silvamixem 0,03kg/keř.

Azalky budou vysazovány do předem vyhloubených jam o velikosti do 0,125m³. Výměna půdy bude 100%, a to za speciální pěstební substrát pro tyto dřeviny. I k těmto dřevinám bude vedena závlahová sonda s víčkem.

Hustota dřevin při zakládání živého plotu *Physocarpus opulifolius* 4ks/m a ostatní keře 5ks/m. Pod živé ploty a podrost bude rozprostřen kvalitní mulč ve vrstvě 10-15cm.

Pro výsadby doporučuji materiál z domácí produkce, alternativně je možné použití materiálu ze země původu SRN. Materiál bude v uvedených velikostech (viz. specifikace), první jakosti. Listnaté stromy budou dodány s balem, rovným, průběžným kmenem, s výškou nasazení koruny minimálně 220cm, obvod kmene 18-20cm, se zapěstovanou korunou. Stromy označené ve výkazu materiálu jako solitery budou zavětvené k zemi. Soliterní keře a rododendrony budou hustě zavětvené, minimálně se šesti výhony. Jehličnaté stromy s balem, rovnoměrně od země zavětvené, o výšce 175-200cm. Tyto parametry pro rostlinný materiál platí i pro rostliny navržené v základní projektové dokumentaci (OSA projekt).

4. Následná péče

Údržba zeleně bude spočívat v pravidelném (hnojení, postřik proti plevelům), zálivce (při nedostačujících atmosférických srážkách), ořezu a ošetření dřevin, odplevelování.

Rozpočet počítá s tříletou následnou péčí.

Předpokládaný efekt sadových úprav je založen na důsledném dodržení navržené koncepce a plánovaného sortimentu vysazovaných dřevin, proto je nutno realizaci zadat odborné firmě a autorský dozor projektanta.